

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Tam 20 yıl geçti, elinizde 83. Sayısını tuttuğunuz dergi çıkmalı... Tam 20 yıl bir inadı sürdürmeye çalıştı, bu dergi; Toplum ve Hekim... Toplum ve hekim sentezini oluşturmaya çalışan geleneğin sözcüsü olmaya çabaladı, 20 yıldır...

İnsan yaşamının ortalama 65-70 yıl olduğu ülkemizde 20 yıllık bir çabanın önemi azımsanamaz. Bu azımsanmayacak çabada TTB örgütünün ve çok sayıda meslektaşımızın emeği var. "Çıkarken '1 Eylül Dünya Barış Günü/Dr. Ömer Kutlu'nun anısına/SSCB'de ana-çocuk sağlığı/bir salgın hastalık üzerine/meslek hastalıkları/kronik hastalıklar" içeriği ile Ocak 1978'de çıkan birinci sayının "çıkarken"i, Toplum ve Hekim'in çıkış amacını şöyle özetliyordu: "Bir yanılla yeni bir dergi, diğer yanılla TOB dergisinin işlevinde yeni bir aşama. Toplumla hekim arasındaki çok yönlü diyalogu, bilimsel gerçeklerin ışığında sürdürmek amacındayız. Halk sağlığının her sorununu, ülkenin içinde bulunduğu durumu... ortaya koymak temel hedeflerimizden başında gelecek". Sahipliğini Dr. Erdal Atabek, yazı işleri müdürlüğünü Dr. Şükrü Güner'in yaptığı Toplum ve Hekim, "Çıkarken"de belirtildiği gibi, bir yanılla TOB dergisinin işlevinde yeni bir aşama. Gerçekten de Ekim 1975'de Ankara Tabip Odası'nın çıkardığı ve daha sonra İzmir Tabip Odası ile sürdürülen TOB (Tabip Odası Bülteni) Toplum ve Hekim'in öncülü sayılabilir. Dr. Hamdi Öğüş'ün sahibi, Dr. Orhan Aybers'in yazı işleri müdürü, Cevdet Duranoğlu'nun teknik sekreter olduğu ilk TOB 3000 adet basılmış, "Hekimlik sorunlarının hekimler arasında, halkın sağlık sorunlarının ise hekimler ve halk arasındaki diyalogla çözülebileceği" inancı ile yayınlanmıştır. Şubat 1976'da İzmir Tabip Odası ile güçleri ortaklaştırarak "Ankara ve İzmir TOB" olarak yayın yaşamını sürdüren derginin yazı kurulu Ankara'dan Hamdi Öğüş, Bülent Kavaklı, Orhan Aybers; İzmir'den Mustafa Ulusoy, Erkan Sevinç, Soniz Evren'den oluşmuştu. 1977'de yayın yaşamına son vererek, tüm Türkiye'ye yönelik "Toplum ve Hekim"e dönüşüm; işte TOB'un öyküsü. Ocak 1978'de yayına başlayan Toplum ve Hekim, 1980 Eylül ayına kadar 32 sayı yayınlandı. Darbe ile birlikte TTB'nin de kapatılması, Toplum ve Hekim'in de sonu oldu.

Bu zorunlu aradan sonra, Toplum ve Hekim'in yeniden doğuşu 1984 yılında oldu. Dr. Nusret Fişek'in sahibi Dr. İldeniz Kurtulan'ın yayınlama kurulu başkanı Dr. Haluk Özbay'ın yazı işleri müdürü olduğu (ikinci) Toplum ve Hekim, başlangıçta İstanbul Tabip Odası'nın önemli ölçüde desteği ile çıktı. Bu süreçte özellikle Dr. Nejat Yazıcıoğlu'nun önemli katkıları oldu. Toplum ve Hekim'in bu dönemi 46. Sayıya kadar sürdü. 1988'de mali gerekçeler, Toplum ve Hekim'in kapanmasına neden oldu.

Bugün sürmekte olan üçüncü dönem ise, 1991 Ekim'inde başladı. Aslında 1988'de kapandıktan sonra, ortaya çıkan boşluk, çeşitli girişimlerle doldurulmaya çalışıldı. Örneğin, 1990 yılında ancak 4 sayı çıkabilen "Sağlık ve Toplum", bu çabanın bir ürünüydü. Daha sonra özellikle, İstanbul Tabip Odası ile Merkez Konseyi'nin yoğun tartışmaları, yeni çıkışı büyük ölçüde şekillendirdi. Tam da 1991 seçimleri sırasında, seçim tartışmaları içinde, "siyasi partiler-sağlık, mecburi hizmet, hekim hareketi, pratisyen hekimlik, SSK, refah devleti ve sağlık, ilaç" gibi konuları içeren 47. Sayı çıktı. Sahibi ve yazı işleri müdürü Selim Ölçer olan Toplum ve Hekim'in 3. Döneminin yayın kurulu oldukça kalabalıktı: Recep Akdur (aynı zamanda bir dönem, TOB'un yazı işleri müdürlüğünü yapmıştı), Ata Soyer, Ersin Yarış, Nilgün Yarış, Şevket Aksoy, Hüseyin Demidizen, Ali Serdar Fak, İrfan Gökçay, Cem İncesu, Erdoğan Özmen, Sabri Dokuzoğuz, Dilek Güldal, Suat Kaptaner, Semih Şemin, Zafer Şişli, Mustafa Vatansever, Ahmet Batu, Hüseyin Bayram, Utku Ersözlü, Kayıhan Pala.

Üçüncü dönem 47'de başladı, 83 ile sürüyor. Son dönemin yaklaşık 7 yıl gibi ve diğer dönemlere kıyasla daha uzun sürmesinde, TTB Merkez Konseyi'nin açık maddi ve manevi desteğinin yeri inkar edilemez. Bugün alanının tek dergisi olan Toplum ve Hekim, çok sayıda insanın emeği ile yaşıyor. Nice yıllara...

Bu sayımızı, "dosya"sız bir sayı. Ancak etik ile ilgili yazılar-araştırmalarla, eğitim yazıları önemli bir yer tutuyor. Bu sayımızın bir diğer ilginç yanı, hemşirelik kökenli meslektaşlarımızın katkıları. Ayrıca SSK sorunlarına çözüm öneren yazı ile özel sektör dinamiği ile ilgili çalışmanın, ilginizi çekeceğini sanıyoruz. Bu sayı, muhtemelen nisan ayında elinizde olacak. Yine muhtemelen, tabip odası seçimleri başlamış olacak. Bildiğiniz gibi, nisan ve mayıs aylarında yapılacak seçimlerde yönetime gelecek meslektaşlarımız bu örgütü 2000 yılına taşıyacaklar. Dolayısı ile 2000 yılına bizleri taşıyacak yönetimler için oy kullanmaya...

Önümüzdeki sayılarda, dosyalarımız var: "Eşitsizlikler", "Hekim ve Sınıf", "Halk sağlığı", katkılarınızı bekliyoruz.